

JØRGEN BOE
CLAUS JUEL HANSEN

DIREKTØR
KONTRAKTEN

3. UDGAVE

FORLAGET THOMSON

GadJura

Jørgen Boe og
Claus Juel Hansen
Direktørkontrakten
Rettigheder Pligter Ansvar
5. udgave, 1. oplag
© Jørgen Boe, Claus Juel Hansen og Forlaget Thomson A/S, København 2004

ISBN 87-619-0940-8

Grafisk tilrettelæggelse og typografi: Axel Surland
Omslag: Axel Surland
Sats og tryk: Narayana Press, Gylling

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

Det tillades dog, at Modelkontrakten med tilhørende
alternative og supplerende bestemmelser frit anvendes.

Forord

Direktørkontrakten 5. udgave har fået Claus Juel Hansen som medforfatter. Bogens forfattere er partnere i advokatfirmaet Kromann Reumert.

Bogen er ajourført med lovgivning, teori og retspraksis offentliggjort frem til 1. august 2004.

Afsnittene om bonus, aktieløn, spekulationsforretninger og markeds-
misbrug (insiderhandel og kursmanipulation) er nyredigerede. Nørby-
rapporternes anbefalinger om god selskabsledelse er omtalt i de relevante
afsnit. Tilsvarende omtales det europæiske selskab (SE-selskabet) samt
aktieselskabslovens nye bestemmelser om skriftlige og elektroniske be-
styrelsesmøder, digital signatur samt delvise og fuldstændige elektroniske
generalforsamlinger.

Der er medtaget nye bilag om resultat-, loyalitets- og begivenhedsbo-
nus samt nye eksempler på aktieoptionsaftaler i det børsnoterede og det
unoterede selskab.

Direktør Kim Skinnerup, Skinnerup Consulting, har udarbejdet afsnit-
tene om pensions-, ulykkes- og øvrige forsikringer.

Tak til Pernille Høstrup Dalhoff og Joseph Nivaro for bistand til om-
tale af markedsmissbrugsdirektivet – der endnu ikke er fuldt implemente-
ret i dansk ret – til Arne Møllin Ottosen for gennemgang af skatteretlige
afsnit, til Mette Kapsch for bistand til afsnittene og bilagene om aktieløn,
og til Joseph Nivaro og Andreas Hallas Pedersen for ajourføring af doms-
og litteraturhenvisninger. Endelig skal sekretær Inga Kok som sædvanlig
have tak for tålmodig indsats med renskrivning af manuskriptet.

August 2004

Jørgen Boe

Claus Juel Hansen

Indholdsfortegnelse

Modelkontrakten 19

I Direktørens beføjelser og pligter 31

1.1 Tiltræden 31

Direktørbegrebet 32

Hvornår bestyrelse og direktion 35

Det enstrengede og tostrengede ledelsessystem 35

Lovgivningens krav til direktører 37

Loyal oplysningsforpligtelse 38

Stillingsbetegnelse 39

Tegningsregel 39

Købs- og salgsbog 41

Alternative og supplerende bestemmelser 41

Ikke nytiltrådt direktør 41

Aftale om konsekvenser af funktionærstatus 42

Oplysningspligt i henhold til aktieselskabslovens § 53 42

1.2 Ansvarsområde 44

Corporate governance – God selskabsledelse 45

Ledelsesorganernes kompetence 47

Bestyrelsen 48

Direktionen 49

Bestyrelsesudvalg 50

Spekulationsforretninger, insiderhandel og kursmanipulation 51

Spekulationsforretninger 52

Insiderforbuddene 53

Forbud mod insiderhandel 53

Intern viden 54

Insidere 56

Interne regler 57

Insiderregister 58

Ledelsens handel med selskabets aktier 59

Selskabets handel med egne aktier 61

Interne regler om selskabets oplysningsforpligtelse 62

Forbud mod videregivelse af intern viden	64
Forbud mod kursmanipulation – lovlig kurspleje	65
Sanktioner	67
Protokoller	68
Elektronisk/skriftlig kommunikation	69
Kommunikationslinjer	70
Bestyrelse – direktion	70
Direktion – bestyrelse	70
Bestyrelse – medarbejdere	71
Medarbejdere – bestyrelse	71
Revisor	72
Pressen	73
Erstatningsansvar	74
Generelt om ledelsens ansvar	74
Ledelsespåtegning	76
Retspraksis	77
Direktionen varetager den daglige ledelse af selskabet	
– Aktieselskabslovens § 54, stk. 1	77
Daglig ledelse omfatter ikke dispositioner af usædvanlig art eller stor betydning – Børsemission – Aktieselskabslovens § 54, stk. 2	78
Underskrive årsrapport – Årsregnskabslovens § 9, stk. 1	81
Den kriseramte virksomhed	81
Overholdelse af speciallove	83
Forsikring	84
Bøde, opløsning og rettighedsfortabelse	85
Aktionærlån	86
Alternative og supplerende bestemmelser	86
Særregel i børsnoterede selskaber	86
Henvielse til stillingsbeskrivelse	87
Eksempler på forhold, der skal godkendes af bestyrelsen	87
Anpartsselskab uden bestyrelse	87
Udvidelse af direktionen	88
Administrerende direktør – funktionsdirektører	88
Begrænsning i direktørens ansættelseskompetence	89
1.3 Hverv under ansættelsen	91
Mindre, ulønnede hverv	93
Bestyrelshverv	94
Overtrædelse	95

Alternative og supplerende bestemmelser	96
Særregel i børsnoterede selskaber	96
Hverv m.v. ved direktørens tiltræden	96
Samtykke til bestyrelshverv	96
Moderselskab friholder	96
1.4 Tavshedspligt, tilbagelevering af materiale og inhabilitet	97
Lovens ordlyd	98
Tavshedspligt i dagligdagen	99
Ingen tilbageholdsret	100
Fravigelse fra tavshedspligten	100
Inhabilitet	100
Supplerende bestemmelse	101
Særregel i børsnoterede selskaber	101
1.5 Opfindelser	102
Direktøren er ikke omfattet af lov om arbejdstageres opfindelser	103
Hvem tilhører opfindelsen	104
Opfindelser efter fratræden	104
Godtgørelse	105
Øvrige immaterielle rettigheder	106
Alternative og supplerende bestemmelser	106
Selskabet overtager direktørens opfindelser m.v. mod vederlag	106
Selskabet overtager direktørens opfindelser m.v. uden vederlag	107
Selskabet overtager samtlige direktørens immaterielle rettigheder	107
1.6 Konkurrenceklausul	108
Konkurrenceklausul	110
Vederlag – beskatning	111
Neutral stilling hos konkurrent	111
Opsigelse af konkurrenceklausul	112
Modregning	113
Loyalitetsforpligtelse – markedsføringslovens § 1	113
Under ansættelsen og i en opsigelsesperiode	115
Efter opsigelsesperiodens udløb	117
Markedsføringslovens § 10	117

Erhvervsstemmeligheder	118
Tekniske tegninger m.v.	118
Straf og erstatning	118
•Hæfter	118
Aftaleloven	118
Ikrafttræden	119
Arbejds-mæssig begrænsning	123
Tidsmæssig udstrækning - vederlag	124
Geografisk udstrækning	125
Sanktioner	126
Fogedforbud	126
Konventionalbod	127
Erstatning	127
Tilbagebetaling af vederlag	128
Alternative og supplerende bestemmelser	128
Fremrykket ikrafttrædelsestidspunkt	128
Løbende opsigelsesadgang	128
Modregningsadgang	128
Geografisk udstrækning	129
Konkurrenceklausul med betinget vederlag og oplysning fra direktøren om ny beskæftigelse	129
Konkurrenceklausul uden vederlag	130
1.7 Kundeklausul m.v.	131
Kundeklausul contra konkurrenceklausul	132
1.8 Medarbejderklausul	135
2. Direktørens økonomiske rettigheder under ansættelsen	137
2.1 Vederlag	137
Regulering af vederlag	138
Størrelsen af direktørens vederlag	138
Direktørens vederlagskrav i konkurs	139
Frynsegoder	141
2.2 Bonus	147
Præstationsafhængig aflønning	148
Modeller	149
Resultatbonus	149
Loyalitetsbonus	150

Begivenhedsbonus	151
Gratiale	151
Tantieme	152
Oplysningsforpligtelser	152
Oplysningsforpligtelser i årsrapporten	153
Børsnoterede selskabers oplysningsforpligtelser	153
Skat	154
Fratrædelsessituationen	155
Aftalemæssig ordning	155
Bonuskrav uden aftale	157
Påregnelighed	158
Bonussens størrelse	158
Retningslinjer	159
Baggrund	159
Lønandel	159
Samlet vurdering	160
Ændringer i bonusordning	160
Alternative og supplerende bestemmelser	161
Bonusbestemmelse hvor ret til bonus delreguleres i direktørkontrakten	161
Bonusbestemmelse hvor retten til bonus bevares ved selskabets opsigelse af direktøren	161
Almindelig tantiemebestemmelse	161
Tantiemebestemmelse med reduceret beregningsgrundlag	162
Tantiemebestemmelse med forhøjet beregningsgrundlag	163
2.3 Aktieløn	165
Aktiebaserede aflønningsformer	166
Fantom-aktier	168
Aftalegrundlaget	170
Aktieløn til bestyrelsen?	171
Aktieløn til direktionen	172
Kommercielle overvejelser	172
Risikoovertvejelser	174
Beslutningskompetencen	175
Skattemæssig behandling	176
Ligningslovens § 28	176
Ligningslovens § 7H	178
Ligningslovens § 16, jf. statsskattelovens § 4	180
Aktiavancebeskatning	182

Overvejelser i relation til årsrapporten	181
Oplysningsforpligtelser	185
Oplysningsforpligtelser i årsrapporten	185
Børsnoterede selskabers oplysningsforpligtelser	185
Ansættelsesretlige overvejelser	186
Novo-dommen	188
Feriepenge m.m.	190
Aktieoptionloven	191
2.4 Bil m.v.	193
Fri bil m.v.	194
Fratræden	195
Alternative og supplerende bestemmelser	197
Aflevering af bilen uden kompensation	197
Aflevering af bilen mod kompensation af leasingafgift	197
Overtagelse af bil, pc, mobiltelefon og telefax	197
Bruttoforsikringsordning	198
Ikke fri bil	198
Ret til brug af bil i opsigelsesperioden	198
2.5 Rejser, repræsentation og efteruddannelse	199
Rejser	200
Forretnings- og studierejser	200
Kombineret forretnings- og ferierejse	200
Ægtefælles deltagelse i rejser	201
Repræsentation	201
Efteruddannelse	201
2.6 Pension	203
Hvorfor pension	204
Pensionstyper – hvilke elementer indgår	204
Fastsættelse af niveau/bidrag	206
Etablering af pension i forsikringselskab og/eller pengeinstitut	207
Skat og afgift	208
Invaliderende/tab af arbejdsevneforsikring	210
Krav til helbredsoplysninger	210
Begunstigelse – kreditorbeskyttelse	210
Pensionstilsagn	211
Uafdækket pensionstilsagn	211
«Afdækket» pensionstilsagn	212

Afløsningssum erstatter pensionstilsagn	213
Pension og udland – udstationering	213
Dansk pensionsordning – privatordning	214
Efterbeskatning ved fraflytning – kun private pensionsordninger	214
Dansk pensionsordning – arbejdsgiverordning	215
Pensionsordninger ved hjemkomst til Danmark	216
Udenlandsk direktør	216
Alternative og supplerende bestemmelser	217
Bestående pensionsordninger indgår	217
Obligatorisk firmapension	217
Afdækket pensionstilsagn	218
Ingen pension	219
2.7 Forsikringer	221
Ulykkesforsikring og øvrige forsikringer	222
Ulykkesforsikring	222
Hvorfor ulykkesforsikring	222
Hvad dækker ulykkesforsikringen	222
Udvidelser	222
Helbredsoplysninger	223
Skat	223
Helbredsforsikring	223
Hvorfor helbredsforsikring	223
Hvad dækker helbredsforsikringen	223
Præmie	223
Skat	224
Helbredsoplysninger	224
Nøglepersonforsikring	224
Hvorfor nøglepersonforsikring	224
Hvad dækker nøglepersonforsikringen	224
Skat	224
Helbredsoplysninger	225
Ophør af forsikringen	225
Kritisk sygdom	225
Hvad dækker forsikring mod kritisk sygdom	225
Skat	225
Helbredsoplysninger	226
Ledighedsforsikring	226
Hvorfor ledighedsforsikring	226
Hvem kan tegne ledighedsforsikring	226

Hvad dækker ledighedsforsikring	226
Skat	227
Supplerende bestemmelse	227
Ledighedsforsikring	227
2.8 Ferie	228
Feriens længde	229
Ferie i tiltrædelsesåret	229
Ferie i fratrædelsesåret	229
Til- og fratræden midt i året	229
Ingen aftale om ferie	230
Aftalt anvendelse af ferieloven	230
3. Ophør	231
3.1 Ordinær opsigelse	231
Opsigelse contra ophævelse	232
Generelt om opsigelse	232
Bestyrelsens opsigelseskompetence	232
Formkrav	234
Varslets længde	234
Frihed til at søge anden ansættelse	235
Selskabets opsigelse	235
Suspension	235
Stå til rådighed	236
Fritstillelse	237
Genplacerings- (Outplacement)-ordning	239
Direktørens opsigelse	239
Varsel	239
Gensidig overenskomst – Fratrædelsesaftale	240
Erstatning	241
Tabsbegrænsning og modregning	241
Særlige tilfælde	242
Sygdom	242
Varig svaghed	243
Standser betalingerne m.v.	243
Høj alder	244
Blød landing	244
Uopsigelige kontrakter og opgave- eller tidsbegrænsede kontrakter	244

Uopsigelige kontrakter	244
Opgave- eller tidsbegrænsede kontrakter	246
Opsigelse i forbindelse med konkurs	247
Fordringshavermora	247
Det nøgne, det afbalancerede og det gyldne håndtryk	248
Alternative og supplerende bestemmelser	249
Fritstillelse uden modregning	249
Fritstillelse med modregning	249
Forkortet varsel ved kontraopsigelse	249
Længerevarende sygdom, der ikke er sammenhængende – forkortet varsel	250
Blød landing	250
3.2 Opsigelse ved ejerskifte	251
Virksomhedsoverdragelse	252
Lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse	252
Ejerskiftets betydning for direktørens ansættelse	253
Virksomheden sælges ud af selskabet	254
Ejerskifte ved aktiesalg	255
Særlige opsigelsesregler ved ejerskifte	256
3.3 Fratrædelsesgodtgørelse	259
Generelt om fratrædelsesgodtgørelse	260
Anvendelsesområde	260
Alternative og supplerende bestemmelser	263
Fratrædelsesgodtgørelse beregnet af alle løndele	263
Fratrædelsesgodtgørelse ved direktørens opsigelse som følge af selskabets forhold	263
Fratrædelsesgodtgørelse ved direktørens opsigelse som følge af ekstraordinære omstændigheder	263
Fratrædelsesgodtgørelse ved selskabets opsigelse efter ejerskifte	264
Fratrædelsesgodtgørelse baseret på direktørens anciennitet	264
3.4 Efterløn	265
Generelt om efterløn	266
Anvendelsesområde – Førtdispension	267
Supplerende bestemmelser	268

Bestemmelse hvorefter efterløn udbetales over en længere årrække	268
Førtidspension tilfalder direktøren ved selskabets opsigelse	268
Førtidspension tilfalder direktøren ved selskabets eller direktørens opsigelse i tidsrum før direktørens pensionering	269
Kapitalisering af efterløn	269
3.5 Misligholdelse	271
Generelt om misligholdelse	272
Misligholdelsens væsentlighed	272
Advarsler	273
Passivitet	273
Misligholdelsesreaktioner	274
Ophævelse	274
Bortvisning – Godtgørelse	274
Erstatningskrav	274
Bortfald af konkurrence-, kunde- og medarbejderklausul	276
Selskabets misligholdelse	276
Ændrede kompetenceforhold	276
Fratrædelsessituationen	277
Virksomhedsoverdragelse	278
Direktørens misligholdelse	278
Lovligt forfald – borgerligt ombud	278
Overtrædelse af kontraktens bestemmelser	279
Ændrede forudsætninger	279
Fratrædelsessituationen	280
4. Afgørelse af tvister	281
Forskelle mellem domstols- og voldgiftsbehandling	282
Anvendelsesområde	282
Mediation	284
Alternative og supplerende bestemmelser	284
Aftalt voldgift	284
Selskabet betaler omkostningerne til voldgiftsretten	285
Selskabet betaler samtlige omkostninger ved voldgiftsbehandlingen	285
Aftale om mediation	285
5. Underskrifter	287

Bilag	
Bilag 1:	Stillingsbeskrivelse for den administrerende direktør 290
Bilag 2:	Retningslinjer for arbejdsdelingen mellem bestyrelse og direktion i henhold til aktieselskabslovens § 56, stk. 7 293
Bilag 3:	Forretningsorden for Direktionen 299
Bilag 4:	Aftale om resultatbonus 302
Bilag 5:	Aftale om loyalitetsbonus 304
Bilag 6:	Aftale om begivenhedsbonus 307
Bilag 7:	Aktieoptionsaftale i børsnoteret selskab 309
Bilag 8:	Aktieoptionsaftale i ikke-børsnoteret selskab 313
Bilag 9:	Generalforsamlingsbeslutning om tegningsoptioner (warrants) 317
Bilag 10:	Generalforsamlingsbeslutning om konvertibelt lån 324
Bilag 11 a:	Fratrædelsesaftale med specificeret skatteregulering 334
Bilag 11 b:	Fratrædelsesaftale uden specificeret skatteregulering 337
Anvendte forkortelser	340
Domsregister	341
Lovregister	345
Litteraturliste	346
Stikordsregister	351